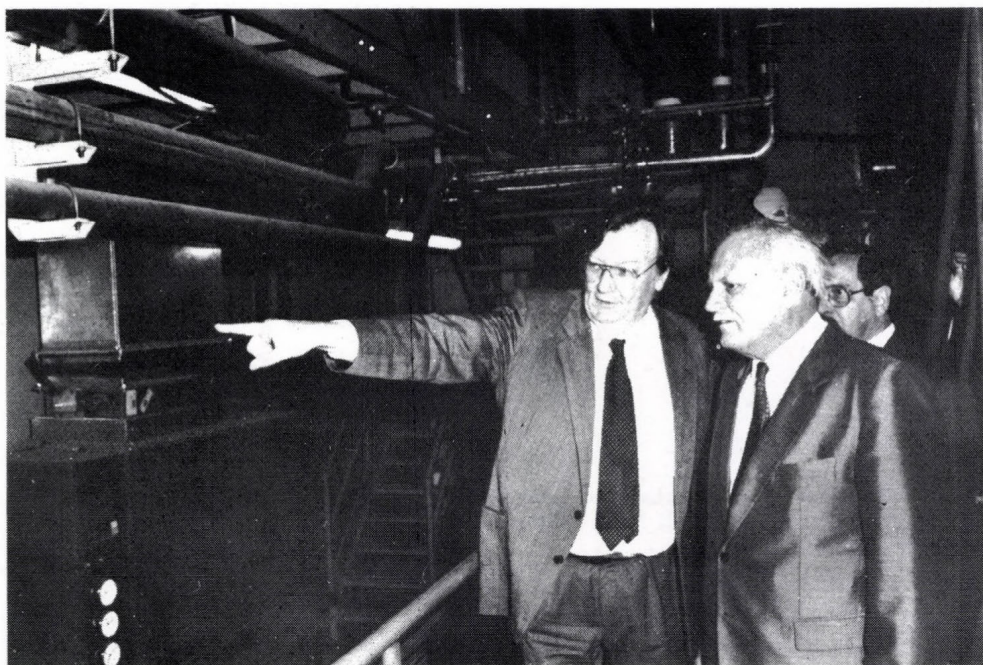

fizikai szemle

MAGYAR FIZIKAI FOLYÓIRAT

GÖNCZ ÁRPÁD CARLO RUBBIA
NOBEL-DÍJAS FŐIGAZGATÓVAL
A CERN-BEN

1991/5

Kozma Béla, a földtud. kandidátusa
 Major György tud. doktora
 Marik Miklós, a fizikai tud. kandidátusa
 Marx György, az MTA rendes tagja
 Remes Péter, az orvostud. kandidátusa
 Somogyi Antal, a fizikai tud. doktora
 Szabó Ferenc, az MTA lev. tagja
 Szabó László, tudományos munkatárs
 Szalai Sándor, a fizikai tud. doktora
 Szilágyi Tibor, az orvostud. doktora
 Tarcsay György, a földtud. kandidátusa
 Tátrallyay Mária, a fizikai tud. kandidátusa
 Tanczer Tibor, a földtud. kandidátusa

Állandó meghívottak: Baj Attila
 Szalay Pál

AKUSZTIKAI KOMPLEX BIZOTTSÁG

(a Bizottság egyben a FASE és az INCE nemzetközi szervezeteinek Nemzeti Bizottsága)

elnök: Tarnóczy Tamás, a fizikai tud. doktora III. o.
 alelnök: P. Nagy József, a műszaki tud. doktora IV. o.
 alelnök: Illényi András, a fizikai tud. kandidátus III. o.
 titkár: Timár P. László, a műszaki tud. doktora VI. o.

FIZIKAI AKUSZTIKAI SZAKCSOPORT
 ORVOSI AKUSZTIKAI SZAKCSOPORT
 BESZÉDAKUSZTIKAI SZAKCSOPORT
 ELEKTROAKUSZTIKAI SZAKCSOPORT
 ZAJ ÉS REZGÉS SZAKCSOPORT

ESEMÉNYEK

FIZIKUSNAPOK '91 DEBRECENBEN

Hertelendi Ede
 ATOMKI, Debrecen

Február 25 és március 2 között tizenkettedik alkalommal került sor Debrecenben a hagyományos Fizikusnapok megrendezésére. Ma már nyugodtan mondhatjuk, hogy ezek a fizikai ismeretterjesztésnek szentelt napok hagyományos rendezvényként épültek be Debrecen és a Tiszántúl kulturális életébe. Kevés olyan közművelődési rendezvénnyel találkozhatunk amely joggal mondhatja el magáról, hogy az iránta megnyílvánuló érdeklődés az évek során nem csökkent, hanem növekedett, egyértelműen bizonyítva a kezdeményezés életrevalóságát és társadalmi hasznosságát.

Az idén a rendezvények négy fő részre tagozódtak. Az egyik részt most is a Kölcsey Ferenc Művelődési Központban öt estén keresztül elhangzó előadások képezték. Szalay A. Sándor (ELTE Atomfizikai Tanszék) „Az Univerzum szerkezete” c. rendkívül érdekes előadásában — elsősorban saját eredményeire alapozva — az Univerzum anyagának egyenetlen eloszlásáról beszélt. Geszti Tamás (ELTE Atomfizikai Tanszék) előadásából megismerhettük azokat a modelleket amelyeket fizikusok alkottak az agyműködésre vonatkozóan. Szintén az agyműködéssel foglalkozott Kollár József (DOTE Radiológiai Klinika). Pozitron emissziós tomográfiával készült felvételek sorozatával látványosan mutatta be az agyfunkciókat egészséges emberek esetében, valamint kóros esetekben. Pálkás József (ATOMKI) „Csapdába ejtett ionok” c. előadásában bemutatta azokat az ionsapdákat melyek egyedülálló kísérleti lehetőséget nyújtanak többek között pozitronok, antiprotonok és antihidrogén tulajdonságainak tanulmányozására. Végh László (ATOMKI) „A fizika alaptörvényei és az élet” c. előadásából megtudhattuk, hogy az Univerzum fejlődését meg-

határozó fizikai állandók finomhangoltak és, ha ezen állandók értéke csak néhány százalékkal is más lenne, az élet nem alakulhatott volna ki. A Kölcsey Ferenc Művelődési Központban tartott előadássorozatot a középiskolai fizikatanárok fóruma zárta, ahol a 8 osztályos gimnáziumi fizika tantervről volt szó. Vita-indítót Kiss János (Berze Nagy János Gimnázium, Gyöngyös) tartott.

Ebben az évben is nagy volt az érdeklődés az egyetemi fizika felvételi vizsgákhoz hasonló módon szervezett „próba felvételi” iránt. A próba felvételi szervezésében és lebonyolításában kiemelkedő szerepe volt a KLTE Kísérleti Fizikai Tanszéken működő módszertani csoportnak.

A középiskolai fizikaoktatást színesítik az ATOMKI-ban rendezett rendhagyó fizikaórák. A meghirdetett témákra 23 csoportban 500 tanuló jelentkezett. A rendhagyó fizikaórákhoz csatlakozott az ATOMKI nyílt napja, ahol az idén az atomfizikai és ciklotron laboratóriumok bemutatására került sor. Az ATOMKI ebben az évben is kiírta középiskolások számára hagyományos pályázatát, melyet „Tetszőleges fizikai állandók kísérleti meghatározása” és „Mit tehet a fizika környezetünk megővése érdekében” témákban hirdetett meg.

A Fizikusnapok ebben az évben is számos rendezvénnyel igen sok érdeklődőt vonzottak. (Az előadások látogatottsága például határozottan jobb volt, mint tavaly.) Az érdeklődés bizonyítja, hogy a fizika él és létezik napjaink társadalmában, népszerűsítésének feladata kell hogy legyen mindazoknak akik ezen diszciplína eredményeit a kultúra szerves részének tekintik és ezért felelősséget éreznek.

TÁRSULATI ÉLET

AZ EÖTVÖS TÁRSULAT CENTENÁRIUMA

1991. őszen lesz száz esztendeje, hogy Eötvös Loránd kezdeményezésére jogilag is megalakult az Eötvös Társulat. Ezt a nemzetközi mércével is figyelemreméltó évfordulót Társulatunk megfelelő módon kívánja a magyar fizikusok és a nemzetközi tudományos élet számára is emlékezetessé tenni.

Az évfordulóra kiadjuk a Társulat rövid történetét magyar és angol nyelven Radnai Gyula, Palló Gábor és Marx György szerkesztésében. Kérjük kollégáinkat, hogy akinek erre vonatkozó dokumentum van a birtokában, sürgősen adja kölcsön a Társulat titkárságának. A Fizikai Szemle külön számot jelentet meg a leg-